

Parlamentul
Republicii Moldova

DJ-8 nr. 243
04.10.18

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (nr.179 din 19.08.2019)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, în conformitate cu prevederile **art.54 din Regulamentul Parlamentului** și ale **Legii nr.100/2017 privind actele normative** și expune următoarele.

I. Aspecte de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Prin conținutul său normativ proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice.
3. Prin proiectul prezentat se propun modificări în *Codul penal, Codul Contravențional, Codul de executare și Legea cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor*, care au drept scop înăsprirea sancțiunilor pentru acțiunile ilicite față de animale, majorarea amenzilor existente și introducerea unor reglementări speciale privind protecția animalelor.
4. Reieșind din Nota informativă, cruzimea și nepăsarea oamenilor privind abuzurile față de animale sunt acțiuni negative care se soldează cu suferința animalelor, iar adoptarea unui cadru legal corespunzător va duce la diminuarea situațiilor similare.
5. Conform art.3 alin.(1) lit.d) din Legea nr.1000/2017, la elaborarea unui act normativ se respectă principiul oportunității, coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice.

Fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative, atenționăm că proiectul de lege propune sancțiuni pentru încălcarea normelor care nu se regăsesc în legislația în vigoare. Totodată, unele infracțiuni propuse în Codul penal au un grad de pericol mai redus și pot fi tratate drept contravenție conform art.10 din Codul Contravențional al Republicii Moldova.

Pentru aplicarea normelor propuse în proiect se recomandă adoptarea unui cadru legal în domeniul protecției animalelor de companie sau reanalizarea și reformularea textului în așa mod, ca să îndeplinească cerințele de claritate și previzibilitate conform prevederilor legislației în vigoare: *Legii privind activitatea sanitar-veterinară nr.221/2007, Legii privind protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice nr.211/2017, Legii grădinilor zoologice nr.136/2007, Legii regnului animal nr.439/1995, și Legii privind identificarea și înregistrarea animalelor nr.231/2006.*

6. Concomitent, în procesul examinării proiectului de lege, urmează a se ține cont de prevederile art.131 alin.(4) din Constituție și ale art.58 din Regulamentul Parlamentului, care prevăd avizarea obligatorie a proiectului de act legislativ de către Guvern.

II. Cu referire la textul proiectului de lege și respectarea cerințelor tehnicii legislative invocăm următoarele observații:

1. Actele legislative propuse spre modificare necesită a fi incluse în proiect în ordine cronologică, iar conform exigențelor art.42 alin.(4) a Legii nr.100/2017 se va indica numărul și data adoptării lor în modul următor:

Art.I – Codul penal nr.985/2002;

Art.II - Codul de executare al Republicii Moldova nr.443/2004 ;

Art.III - Codul Contravențional nr.218/2008;

Art.IV - Legea cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor nr.50/2013.

2. La Art.I. - Codul penal:

1). La pct.1 cu scop de rigoare legislativă cuvintele „**cu următoarele sintagme**” se vor substitui cu cuvintele „**în final cu textul**” .

2). La pct.2, norma propusă la art.63 **alin.(7)** stabilește **categoria de pedeapsă**, aplicată persoanelor fizice, și după conținut, necesită a fi expusă în **alin.(1), introducând lit.h).**

Recomandăm textul **alin.(7)** să reglementeze măsura de aplicare a pedepsei, în următoarele formulare: **„Interdicția de a deține animale se aplică numai în calitate de pedeapsă complementară”** .

3). La pct.3 invocăm obiecție de același gen, și anume, de a reglementa măsura de aplicare a pedepsei pentru persoanele juridice **interdicția de a deține animale în calitate de pedeapsă complementară**.

4). La pct.4, se va respecta succesiunea logică a normelor ce reies din pct.3 și pct.4 din proiect. Astfel, art.65² va deveni art.74¹ și se va introduce după art.74.

Totodată, este necesar de expus conținutul alin.(1) în conformitate cu tematica **Capitolului VII - Pedeapsa penală**. În viziunea noastră, articolul urmează a fi completat cu cuvintele: **„care se aplică de instanța de judecată în cazurile prevăzute de prezentul cod”** .

La alin.(2), propoziția a treia, cuvintele **„Cu toate acestea”** sunt de prisos și necesită a fi excluse. Cuvântul **„condamnatului”** (în ambele cazuri) se va substitui cu cuvintele **„persoană condamnată”** la forma gramaticală corespunzătoare.

La alin.(3) cuvintele **„se aplică numai în calitate de pedeapsă complementară și”** se vor exclude.

5). La pct.6, la art.106² alin.(1) urmează de specificat clar pentru care articole din Codul penal instanța de judecată poate aplica măsura de siguranță - **confiscarea animalelor**.

La alin.(2) se va evita utilizarea abrevierilor. Astfel, cuvintele **„ANSA”** și **„APL”** se vor substitui cu cuvintele **„Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor”** și **„autoritățile administrației publice locale”** . Această observație este valabilă și pentru Art.II, pct.4 și Art.IV pct.4 din proiect.

6). La pct.8, este confuză denumirea Capitolului XIX **„Infrațiuni contra drepturilor animalelor”**, deoarece cadru legal național nu operează cu noțiunea **drepturile animalelor** și nu există bază legală care ar reglementa aceste drepturi.

De fapt, drepturile animalelor au fost proclamate în Declarația Universală a Drepturilor Animalelor, la 15 octombrie 1978 la Organizația Mondială pentru Educație, Știință și Cultură (U.N.E.S.C.O.) în Paris, precum și de Convenția Europeană privind Protecția Animalelor de Companie semnată la Strasbourg la 23 iunie 2003, însă, Republica Moldova nu a aderat la aceste acte internaționale.

Conform Art.9 din Declarație, **statutul legal specific al animalelor precum si drepturile lor trebuie sa fie recunoscute prin lege.**

Atenționăm, că în Parlamentul Republicii Moldova au fost înaintate trei proiecte de legi în domeniul protecției animalelor: proiectul de *lege privind deținerea și protecția animalelor de companie* nr.3331 din 19.09.2007 și nr.465 din 19.11.2013, și proiectul de lege nr.3350 din 20.09.2007 *privind protecția animalelor*, însă nici unul din ele nu a fost adoptat din motiv că au fost retrase de către autori.

La Art.II. - Codul Contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008:

1).În partea dispozitivă se va indica corect sursa de publicare: **(republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78-84, art.100).**

2). La pct.3 art.439⁴ „**lit.f)** ” se va substitui cu litera corectă „**e)** ”.

3). La pct.4 alin.(4) se va evita utilizarea abrevierilor ANSA și APL.

4). La punctele 5 - 25 se propun mai multe modificări la art.157. În acest sens, pentru a corespunde normelor de tehnică legislativă, toate modificările propuse necesită a fi reproduse în redacție nouă, într-un singur punct.

Totodată, se va respecta ordinea consecutivă ale articolelor propuse spre modificare. Astfel, punctele 5 - 25 vor deveni pct.2, iar partea dispozitivă va avea următorul conținut: „**Articolul 157 va avea următorul cuprins:** ” .

La alin.(19) al art.157 (pct.25 din proiect) se vor renumera corect alineatele.

5). Punctele 26 – 27 modifică același articol – art.158, și pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară comasarea acestora într-un singur punct, cu următoare parte dispozitivă:

„La art.158:

alineatul (1) avea următorul cuprins:

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: ” .

6). Modificările la punctele 28 – 29 se vor expune într-un singur punct conform normelor de tehnică legislativă, cu următoarea parte dispozitivă:

„La art.158¹ :

sanțiunea alineatului (1), (2) și (9) va avea următorul cuprins:...

alineatul (4) va avea următorul cuprins:”

În continuare se va reda textul propus.

7). La pct.30 urmează de revizuit textul propus, renumerotînd în modul corespunzător alineatele articolului.

4. La Art.III. - Legea cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor:

1). În scopul respectării exigențelor de tehnică legislativă, partea dispozitivă se va expune în următoare formulare:

„Articolul 6 din Legea nr.50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2013, nr.122-124, art.383) cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins: ”.

2). Potrivit art.3 din Legea nr.50/2013 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este denumită în lege – **autoritate competentă**, fapt ce urmează a fi luat în considerație la redacția propusă în proiect.

5. La Art.IV. - Codul de executare al Republicii Moldova:

1). Partea dispozitivă se va expune conform practicii legislative, indicînd corect sursa de publicare:

„ Codul de executare al Republicii Moldova nr.443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.214–220, art.704), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:”

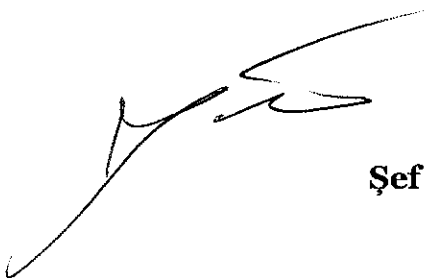
2). La pct.4 semnalăm că numerotarea articolelor 183¹ și 183² nu se încadrează în Capitolul XIX care se începe cu art.184. Sugerăm de a revedea poziția unde vor fi introduse aceste norme.

La art.183² alin.(6) se va utiliza denumirea corectă a instituțiilor.

3). La Art.V, după sintagma „**în termen de 3 luni**” urmează de indicat momentul când va începe aplicarea normei: **din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din data intrării în vigoare a legii**, etc.

Totodată, considerăm că termenului de 3 luni nu este suficient pentru adoptarea actelor normative necesare implementării proiectului prezentat.

În concluzie, proiectul de lege necesită a fi perfectat și îmbunătățit din punct de vedere conceptual, structural și redacțional, iar oportunitatea adoptării proiectului ține de competența Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție Generală Juridică

Ex.S.Serdeșniuc

Tel.820-557